

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“
Direktoriaus 2022 m. *oovo 30 d.*
įsakymu Nr. *V1-91*

**KLAIPĖDOS LOPŠELIS-DARŽELIS „ATŽALYNAS“
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO EKSPERIMENTINĖS DAILĖS PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Atžalynas“ (toliau – Įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190433988. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Panevėžio g. 3, LT-92317, Klaipėda. Tel. (8 46) 497915, el. p. atzalynas.ld@gmail.com.
3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“ neformaliojo vaikų švietimo Eksperimentinės dailės programa (toliau – Programa).
4. Programos rengėjai: Rasuolė Petrauskienė, neformaliojo ugdymo mokytoja, Rasa Žemgulienė, direktorė.
5. Programos trukmė – testinė.
6. Tikslinė amžiaus grupė – 3-5 m. ikimokyklinio ir 5-7 m. priešmokyklinio ugdymo amžiaus vaikai.
7. Programos įgyvendinimui įstaigoje sukurtos palankios materialinės ugdymo(si) sąlygos. Sukurta ir įrengta edukacinė erdvė: veiklai skirtas atskiras kabinetas, prikaupta daug dailės priemonių, metodinės medžiagos, sudarytos psichofizinės sąlygos kūrybingam, saugiam grupiniams vaikų meninių gebėjimų ugdymui(si).
8. Programa integruota į Įstaigos Ikimokyklinio/Priešmokyklinio ugdymo bendrają programas ir vykdoma ugdymo proceso metu.

**II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI**

9. Tikslas – plėtoti vaiko kūrybines galias, jo emocinį ir protinį intelektą.
10. Uždaviniai:
 - 10.1. ugdyti dėmesingumą, kaupti potyrius, įspūdžius ir spontaniškai laisvai, kūrybiškai reikšti savo idėjas sumanymus;
 - 10.2. plėsti akiračią, suteikti naujų žinių, įgūdžių, patirčių, ugdyti kūrybiškumą ir mokymosi motyvaciją;
 - 10.3 eksperimentuoti su įvairiomis dailės priemonėmis, naujomis ir mišriomis dailės technikomis, tyrinėti, išbandyti naujus netradicinius kūrybinės raiškos būdus;
 - 10.4. žadinti estetinį jautrumą žmogui, kultūrai, gyvai ir negyvai gamtai;
 - 10.5. lavinti gebėjimą išgirsti ir išklausyti kitą, reikšti savo mintis, diskutuoti, dalyvauti bendroje veikloje;
 - 10.6. ugdyti norą patiems viską išbandyti.

**III SKYRIUS
PROGRAMOS TURINYS**

11. Turinys
 - 11.1 Ikimokyklinis ugdymas

Eil. Nr.	Veiklos sritys	Turinys
1.	Sakytinės kalbos, santykių su bendraamžiais ir suaugusiais sritys	Mokosi naudoti pagrindines menines sąvokas, dailės terminus. Mokosi išgirsti, suvokti, atsiminti, išlaikyti dėmesj, žodžiais nusakyti kokių eiliškumu darė eksperimentą. Bando kurti poroje, grupėje. Mokosi draugiškai susitvarkyti darbo vietą. Raiškiai, aiškiai taria garsus, kalba išplėstiniams sakiniais po vieną. Mokosi fantazuoti žodžiu ir kurdamas vaizdus.
2.	Meninės raiškos (dailės), kūrybiškumo, tyrinėjimo, mokėjimo mokyties, problemų sprendimo sritys	Eksperimentuoja įvairiomis grafikos priemonėmis, atranda įvairius raiškos būdus - linijas, dėmes, formas, jų derinius. Vaizduoja įvairias gamtos formas, spalvas, atranda estetines daiktų savybes. Kūrybiškai tyrinėja - tarpusavyje maišo įvairias priemones, technikas. Atlieka kūrybinius darbus ant įvairaus formato, faktūros, spalvoto ar balto popieriaus, įvairaus dydžio ir formos teptukais, voleliais, kempinėlėmis, pirštukais, plunksnakočiais ir kitomis netradicinėmis priemonėmis. Kuria trafaretų ir geometrinių figūrų pagalba. Prie priklijuotų formų pripiešia trūkstamas detales, štampuoja įvairiaus štampukais. Išbando tautodailės elementus, aiškinasi jų prasmę. Derina aplikavimą su piešimu, štampavimu, tapymu, gamtine medžiaga, audiniais, oda, siūlais. Suvokia kiekvieno kūrybinio proceso užbaigtumo svarbą. Šaltuoju metų laiku atlieka eksperimentus su sniegu ir ledu. Stato sniego pilis, lipdo sniego figūras, jas margina pačių pasigamintais purkštuvais. Esant žemai temperatūrai gamina ledo paveikslus iš gamtinės medžiagos. Stebi ledo savybes lauke ir patalpoje.
3.	Aplinkos pažinimo, skaičiavimo ir matavimo sritys	Susipažista su popieriaus, dailės priemonių ir medžiagų savybėmis, pastebi jų panašumus ir skirtumus, ieško sasajų su gamta jos reiškiniuose. Tyrinėja gamtinę medžiagą, naudoja ją kaip netradicinį šaltinį kūryboje. Randa geometrines figūras aplinkoje, mokosi jas modeliuoti. Dailės priemonių ir technikų pagalba eksperimentuodami mokosi elementariosios matematikos skaičiavimo, matavimo, dydžio, pločio, ilgio, tūrio pradmenų. Vaikai savarankiškai eksperimentuoja su dažais: maišo tarpusavyje ieškodami naujų spalvų, šviesina nuo tamsiausio iki šviesiausio atspalvio, derina tarpusavyje skirtingus dažus, technikas. Eksperimentuoja su vandeniu: nustato kiekį, lašina spalvotus lašus ir stebi kaip nuo lašų kiekio tamsėja vanduo, mokosi pamatyti šešelį, suvokti, kaip jis atsiranda, ir jį vaizduoti spalva. Šiltuoju metų laiku purkšdami vandenį pries saulę, bando sukurti vaivorykštę. Skaičiuoja vaivorykštės spalvas, įsimena jų eiliškumą.

11.2 Priešmokyklinis ugdymas

Eil. Nr.	Kompetencijos	Turinys
1.	Komunikavimo kompetencija	Laisvai naudoja pagrindines menines sąvokas, įtvirtina dailės terminus. Geba kelti idėjas, mokosi jas įgyvendinti. Drąsiai savarankiškai eksperimentuoja su įvairiomis dailės priemonėmis ir technikomis nuo paprastų iki sudėtingų, pasakoja apie eksperimentų eigą. Kuria, atranda savo technikas ir vaizdavimo stilių. Bando analizuoti savo ir draugų

		kūrybinius darbus, geba jais pasidžiaugti. Aktyvaus bendravimo ir bendradarbiavimo būdu kuria grupinius darbus, dalyvauja parodose, konkursuose. Mokosi kurti pasakojimus, istorijas, pasakas, iliustruoja knygutes, albumus, filmukus. Netradicinėmis priemonėmis ar būdais piešia įspūdžius, svajones, fantazijas. Geba paaiškinti kaip atliko eksperimentą, aptaria su grupės draugais.
2.	Kūrybiškumo kompetencija	Pažiusta popieriaus savybes, drąsiai žaidžia, eksperimentuoja su įvairiomis mišriomis dailės technikomis, randa savo individualų vaizdavimo būdą, nebijo klysti ir moka kūrybiškai taisyti klaidas. Tinkamai pasirenka popieriaus dydį, storį, faktūrą, gerai kerpa, klijuoja. Geba pasinaudoti trafaretais, jų pagalba savarankiškai kuria lėles šešelių teatrui. Savarankiškai kuria koliažus. Tarpusavyje derina skirtinges technikas. Geba pasirinkti priemones idėjai įgyvendinti. Pastebėjimus gamtoje moka savotiškai atkartoti naudojant įvairiausias dailės medžiagas ir priemones. Rašto pradmenis naudoja kūryboje. Mokosi dekoravimo, architektūros, dizaino, vaizduojamojo meno. Įvairiose darželio erdvėse susikuria eksperimentavimo atmosferą ir priemones (kiemo takeliai, Kneipo takas, medžiai, daržas, smėlio dėžė, sporto salė, muzikos salė, metodinis kabinetas ir t.t.).
3.	Pažinimo kompetencija	Eksperimentuoja: kuria atspalvius, tarpusavyje derina skirtinges dažus, lieja flomasterius, stebi kaip vandenye skleidžiasi skirtinti dažai, išbando įvairią gamtinę medžiagą panaudoti kūrybiniame procese. Žaidžia su tūriu, ilgiu, pločiu, storiu, dydžiu. Mokosi iš popieriaus konstruoti, dalinti į reikiama dalių kiekį. Atskiria fantaziją nuo mokslo. Mokosi kurti naudojant interaktyvią lentą, kompiuterį, šviesos stalą. Aiškinasi savybes (skystas, birus, minkštasis, kietas, lankstus, trupantis) ir eksperimentuoja su smėliu, moliu, akmeniu, vandeniu, medžiu, naudoja juos kūryboje. Geba nusakyti audinių faktūras, ant jų išbando dailės priemones. Kūryboje eksperimentuoja su antrinėmis žaliaivomis - dėžėmis, laikraščiais, plastiku, žurnalais ir pan. Kuria eksperimentinę spalvų laboratoriją: dirba su pipetėmis, kolbelėmis, stoveliais, stiklu, vandeniu, ledu, sniegu ir kitomis priemonėmis, eksperimentams daryti. Užbaigia kūrybinius darbus iki galio.

12. Programa pritaikoma įvairių ugdymo(si) poreikių turintiems vaikams. Atsižvelgiant į vaikų individualius ugdymo(si) poreikius, parenkamos užduotys, priemonės, individualūs ugdymo(si) metodai ir formos.

IV SKYRIUS **PROGRAMOS METODAI, FORMOS IR PRIEMONĖS**

13. Metodai: eksperimentavimas, tyrinėjimas, vaizdinis girdimasis, vaizdinis regimasis, bandymas, lyginimas, žodinis, praktinis, analizavimas, diskusija, aptarimas.

14. Formos: kūrybinės dirbtuvės, individualios užduotys, kolektyvinė veikla, projektai, dailės parodos, plenerai.

15. Priemonės: grafinės priemonės: pieštukai, plunksnakočiai, kreidelės, anglis; tapybos priemonės: guašas, akvarelė, tempera, akrilas; gamtinė medžiaga, antrinės žaliavos, buitinės

priemonės, siūlai, įvairios faktūros medžiagos, šviesos stalai, interaktyvi lenta, interaktyvios grindys, tyrinėjimų - eksperimentų rinkiniai, stiklo lakštai, laikrodžiai, dailės darbų reprodukcijos, PowerPoint surkurta metodinė medžiaga, kompiuteris, fotoaparatas, darželio kiemo takeliai, gėlynai, daržas.

V SKYRIUS

VAIKŲ PASIEKIMAI IR JŪ (ISI) VERTINIMAS

16. Igyvendinlus programą vaikai:

16.1. bus laisvi savarankiškai kurti, eksperimentuoti, atras savo kūrybos braižą, praplēs individualią intelektinę, emocinę, pažintinę raidą;

16.2. mokės pasidalinti bendravimo ir bendradarbiavimo džiaugsmu, atsiskleis jų gebėjimai, talentai;

16.3. kurdamis nebujos suklysti, o suklydus kūrybiškai pasitaisyti bei patirs kūrybos džiaugsmą.

17. Vaikų ugdymo(si) pasiekimai ir pažanga vertinami pagal Istaigos vaikų pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarką. Visi vaikų kūrybiniai darbai kaupiami individualiuose segtuvuose iki kol jie bus išleisti į mokyklą.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Atžalynas“
Mokytojo tarybos posėdžio
2022 m. rugpjūčio 30 d. protokoliniu
nutarimu Nr. V2 - 3

SUDERINTA

Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Švietimo skyriaus vedėja
Laima Prižgintienė
2022 m. *gruodžios 9 d.*